

АГАТА КРИСТИ

ДАМАТА С ВОАЛА

Превод от английски: Христо Кънев, 1996

chitanka.info

Забелязвах, че от известно време Поаро става все по-недоволен и неспокоен. Напоследък нямахме интересни случаи, нищо, върху което дребният ми приятел да упражнява проницателния си ум и забележителната си способност да прави успешни умозаключения. Тази сутрин той захвърли вестника с едно нервно „Уф“ — любимо негово възклижение, което звучеше досущ като котешко кихане.

— Те се боят от мен, Хейстингс! Вашите английски престъпници се боят от мен! Когато котката е тук, малките мишлете стоят надалеч от сиренето!

— Мисля, че повечето от тях дори не знаят за вашето съществуване — казах аз със смях.

Поаро ме погледна укоризнено. Той винаги си въобразява, че целият свят мисли и говори само за Еркюл Поаро. Наистина си беше създал име в Лондон, но трудно можех да повярвам, че неговото съществуване буди ужас в престъпния свят.

— Какво ще кажете за онзи денешната кражба на скъпоценности на „Бонд Стрийт“? — попитах аз.

— Хубав удар — отговори одобрително Поаро, — само че не е по моята част. *Pas de finesse, settlement de l'audace!*^[1] Мъж разбива витрината на бижутерски магазин с тежък бастун и задига известен брой скъпоценни камъни. Достойни граждани веднага го хващат, пристига и полицай. Крадецът е заловен на местопрестъплението, у него са и бижутата. Откарват го в полицията и после се установява, че камъните са фалшиви. Той е дал истинските на съучастник — един от гореспоменатите достойни граждани. Ще отиде в затвора — вярно; ала когато излезе оттам, ще го очаква хубаво малко състояние. Да, не е лошо замислено. Но аз бих постъпил много по-умно. Понякога, Хейстингс, съжалявам, че притежавам такива здрави морални устои. Да работя против закона би било удоволствие, просто за разнообразие.

— Горе главата, Поаро! Знаете, че сте единствен във вашето поприще.

— И какво толкова предлага това мое поприще?

Аз взех вестника.

— Тук пише за загадъчната смърт на англичанин в Холандия — казах аз.

— Винаги представят нещата така — а по-късно установяват, че той е ял консервирана риба и че смъртта му е съвсем естествена.

— Е, ако сте настроен да мърморите!

— *Tiens!*^[2] — каза Поаро, който беше отишъл до прозореца. — На улицата виждам това, което в романите се нарича „дама с тежък воал“. Тя изкачва стълбите, натиска звънела — идва да се консултира с нас. Ето възможност за нещо интересно. Когато човек е млад и хубав като нея, не покрива лицето си с воал, освен ако няма много сериозна причина.

След миг посетителката беше въведена при нас. Както забеляза Поаро, тя беше наистина добре завоалирана. Беше невъзможно да се различат чертите ѝ, докато тя не вдигна воала си от черна испанска дантела. Тогава видях, че интуицията на Поаро не го бе излягала; дамата беше изключително хубава, със светла коса и сини очи. От изисканата простота на облеклото ѝ аз веднага заключих, че тя принадлежи към висшите слоеве на обществото.

— Мосю Поаро — изрече дамата с мек, melodичен глас, — аз съм в голяма беда. Почти не вярвам, че можете да ми помогнете, но прекрасните неща, които съм чувала за вас, ме подтикнаха буквально като израз на последна надежда да ви помоля да направите невъзможното.

— Невъзможното винаги ме е привличало — каза Поаро. — Продължете, моля ви, мадмоазел.

Нашата хубава гостенка се поколеба.

— Но трябва да бъдете откровена — добави Поаро. — Не бива да ме държите в неизвестност по никой пункт.

— Ще ви се доверя — каза внезапно девойката. — Чували ли сте за лейди Милисънт Касъл Вон?

Вдигнах поглед, силно заинтересуван. Годежът на лейди Милисънт с младия дук на Саутшир бе обявен само преди няколко дни. Тя беше, знаех това, петата дъщеря на безпаришен ирландски пер, докато дукът на Саутшир беше една от най-добрите партии в Англия.

— Аз съм лейди Милисънт — продължи девойката. — Може да сте чели за моя годеж. Би трябвало да бъда едно от най-щастливите момичета на свeta; но уви, мосю Поаро, аз съм в ужасна беда! Има един човек, отвратителен човек — казва се Лавингтън; и той... просто не зная как да ви кажа. Написах едно писмо — тогава бях само на шестнайсет години; а той... той...

— Писмо, което сте писали на този мистър Лавингтън?

— О, не — не на него! На един млад войник — много го харесвах... той беше убит във войната.

— Разбирам — каза съчувствено Поаро.

— Писмото беше глупаво, неблагоразумно, но, мосю Поаро, нищо повече от това. В него обаче имаше фрази... които могат да се изтълкуват погрешно.

— Разбирам — каза отново Поаро. — И това писмо е попаднало в ръцете на мистър Лавингтън?

— Да. Той заплашва, че ако не му заплатя огромна сума, такава, каквато никога не мога да събера, ще изпрати писмото на дука.

— Мръсна свиня! — възкликах аз. — Моля, лейди Милисънт, да ме извините за този израз!

— Няма ли да постъпите по-умно, ако признаете всичко на бъдещия си съпруг? — предложи Поаро.

— Не смея, мосю Поаро. Дукът е човек със странен характер — ревнив, подозрителен и склонен да вярва на най-лошото. Това значи веднага да развалим годежа си.

— Боже, Боже! — възклика Поаро с изразителна гримаса. — И какво искате от мен, милейди?

— Мисля, че бих могла да помоля мистър Лавингтън да ви се обади. Ще му кажа, че вие сте упълномощен от мен да говорите по въпроса с него. Може би ще успеете да намалите сумата, която той иска.

— Каква сума споменава той?

— Двайсет хиляди лири — невъзможно голяма сума. Съмнявам се дали ще мога да намеря и хиляда.

— Вие бихте могли да вземете назаем парите с оглед на предстоящия ви брак — но се съмнявам дали ще можете да получите и половината от тази сума. Освен това... *eh bien*, противна ми е мисълта, че трябва да платите! Не, интелектът на Еркюл Поаро ще разгроми враговете ви! Изпратете ми този мистър Лавингтън. Смятате ли, че той ще дойде с писмото?

Младата жена поклати глава:

— Едва ли. Той е много предпазлив.

— Предполагам, че наистина притежава писмото, нали?

— Показа ми го, когато отидох в дома му.

— Ходили сте в дома му? Това е било много неблагоразумно, милейди.

— Наистина ли? Бях толкова отчаяна! Надявах се молбите ми да го трогнат.

— *Oh, la la!* Лавингтъновците от този свят не се трогват от молби! Той дори ще ги изслуша с голямо удоволствие, защото ще му покажат какво значение придавате на документа. Къде живее този хубавец?

— В Буона Виста, Уимбълдън. Отидох там по тъмно...

Поаро изпъшка. Дамата продължи:

— Заявих му, че ще съобщя на полицията, това беше накрая, но той само ми се присмя по ужасен начин. „Непременно, драга моя лейди Милисънт — каза той, — постъпете, както желаете.“

— Да, това едва ли е работа за полицията — промърмори Поаро.

— „Но аз мисля, че ще постъпите по-умно — продължи той. — Вижте, тук е вашето писмо — в тази малка кутийка от китайска главобълсканица!“ И ми го показа да го видя. Опитах се да я сграбча, но той беше по-бърз. С ужасна усмивка сгъна писмото и пак го прибра в малката дървена кутийка. „Тук е на сигурно място, уверявам ви — добави той, — а самата кутийка ще бъде на такова хитро местенце, че никога няма да я намерите.“ Очите ми се насочиха към малкия сейф в стената, но Лавингтън поклати глава и се изсмя. „Имам си по-добър сейф от този“ — заключи той. О, беше отвратителен! Мосю Поаро, мислите ли, че ще можете да ми помогнете?

— Имайте вяра в татко Поаро. Ще намеря начин.

Тези уверения звучаха чудесно, мислех си аз, докато Поаро изпращаше красивата си клиентка по стълбите, но ми се стори, че ни очакваше костелив орех. Доверих опасенията си на Поаро, като се върна. Той кимна замислено.

— Да, решението не е от тези, които се набиват в очите. Той държи камшика, този мосю Лавингтън. За момента не виждам как можем да го надхитрим.

Мистър Лавингтън ни се обади още същия следобед. Лейди Милисънт бе казала истината, представяйки ни го като ужасен човек. Направо ми се прииска да го изритам надолу по стълбите. Той беше нагъл и груб, надсмиващ се над деликатните предложения на Поаро и изобщо се показваше като господар на положението. Не можех да се

отърва от чувството, че този път Поаро не беше в стихията си. Изглеждаше обезсърчен и оклюмал.

— Господа — каза Лавингтън, като си вземаше шапката, — ние, изглежда, не направихме нито крачка напред. Въпросът стои така — ще направя на лейди Милисънт отстъпка, тъй като тя е толкова очарователна млада дама! — И той зловещо се изкиска. — Смъквам цената на осемнайсет хиляди. Днес заминавам за Париж — имам да уреждам там една дребна сделка. Ще се върна във вторник. Ако не получа парите до вторник вечер, писмото ще отиде при дука. Не ми казвайте, че лейди Милисънт не може да намери парите. Някои от приятелите й с радост ще заемат необходимата сума на такава хубава жена — стига тя да ги помоли както трябва.

Лицето ми пламна и аз пристъпих крачка напред, но Лавингтън бе побързал да напусне стаята, щом довърши фразата си.

— Господи! — извиках аз. — Нещо трябва да се направи! Просто не мога да ви позная, Поаро.

— Имате храбро сърце, приятелю — но сивите ви клетки са в плачевно състояние. Нямам желание да впечатлявам мистър Лавингтън със способностите си. За колкото по-плах ме мисли той, толкова по-добре.

— Защо?

— Любопитно е — измърмори Поаро, — че изразих желание да върша противозаконни неща малко преди да ни посети лейди Милисънт!

— Възнамерявате да влезете с взлом в къщата му, когато него го няма? — изпъшках аз.

— Понякога, Хейстингс, пъргавината на мислите ви ме изумява.

— А ако вземе писмото със себе си?

Поаро поклати глава.

— Много е неправдоподобно. Той очевидно има скривалище в дома си, за което си въобразява, че е просто недосегаемо.

— Кога... ъ-ъ-ъ... се заемаме с работата?

— Утре вечер. Ще тръгнем оттук към единайсет часа.

В уреченото време бях готов. Бях облечен в тъмен костюм и тъмна мека шапка. Щом ме видя, Поаро грейна.

— Виждам, че сте се пременили за ролята — забеляза той. — Хайде да вземем метрото за Уимбълдън.

— Няма ли да вземем нещо с нас? Инструменти, с които да влезем вътре?

— Драги Хейстингс, Еркюл Поаро не си служи с такива груби методи.

Замълчах пренебрежително, но вътрешно изгарях от любопитство.

Беше точно полунощ, когато навлязохме в малката крайградска градина на Буона Виста. Къщата беше тъмна и притихнала. Поаро се упъти право към един прозорец в задната част на къщата, повдигна безшумно рамката му и ми каза да влизам.

— Откъде знаете, че този прозорец ще бъде отворен? — прошепнах аз, защото това наистина бе необичайно.

— Защото прерязах райбера му тази сутрин.

— Какво?

— Да, работата се оказа много проста. Дойдох в къщата, представих фалшива карта и една от официалните карти на инспектор Джап. Казах, че съм изпратен с препоръката на Скотланд Ярд да проверя някои заключалки, които мистър Лавингтън е поставил срещу крадци. Икономът ме прие с ентузиазъм. Оказа се, че напоследък те са имали два опита за обир — очевидно нашата скромна идея е хрумнала и на други клиенти на мистър Лавингтън — но нищо ценно не било отнето. Проверих всички прозорци, направих приготовленията си, забраних на прислугата да пипа прозорците до утре, тъй като са свързани с електрическа инсталация и се оттеглих с финес.

— Наистина, Поаро, вие сте прекрасен.

— *Mon ami*, задачата беше от прости по-прости. А сега на работа! Слугите спят на горния етаж, така че почти няма опасност да ги събудим.

— Ако сейфът е вграден някъде в стената?

— Сейф? Дрън-дрън! Няма никакъв сейф. Мистър Лавингтън е интелигентен човек. Ще видите, че е изобретил много по-интелигентно скривалище от сейф. Сейфът е първото нещо, което ще търси всеки крадец.

Веднага започнахме систематично претърсване на цялото място. Но след няколкочасово тършување из къщата нашите усилия се оказаха напразни. Видях симптоми на гняв по лицето на Поаро.

— А, по дяволите, нима може Еркюл Поаро да бъде победен? Никога! Нека запазим спокойствие. Нека размислим. Нека се позовем на здравия разум. Нека — *enfin*^[3]! — употребим нашите малки сиви клетки!

Той поспря за няколко минути, съсредоточено сбърчил вежди; а после зеленият блясък, който ми беше толкова добре познат, се прокрадна в очите му.

— Аз съм истински идиот! Кухнята!

— Кухнята ли? — извиках аз. — Но това е невъзможно. Слугите?

— Да. Точно това ще кажат деветдесет и девет от сто души! И точно по тази причина кухнята е идеалното място. Тя е пълна с различни домакински вещи. *Eh avant*^[4] към кухнята!

Последвах го без всякаква надежда и започнах да наблюдавам как той рови в ракли за хляб, почуква тенджери и си пъха главата в газовата пещ. Накрая се уморих да го гледам и се упътих към кабинета.

Бях убеден, че там, само там ще открием *la cache*^[5]. Потършувах малко, забелязах, че часът е вече четири и четвърт и че следователно скоро ще започне да се развиделява, и се върнах в кухнята.

За мое пълно изумление заварих Поаро стъпил в сандъка с въглища, напълно съсипвайки спретнатия си светъл костюм. Той направи гримаса.

— Да, приятелю, против моите инстинкти е да съсипвам външния си вид, но какво да се прави?

— Че Лавингтън би ли заровил писмото под въглищата?

— Ако използвате правилно очите си, ще видите, че не въглищата ме интересуват.

Тогава видях, че на една полица зад сандъка за въглища са натрупани цепеници дърва. Поаро умело ги изваждаше една по една от купчината. Изведнъж той издаде тихо възклижение.

— Дайте ми ножа си, Хейстингс!

Подадох му го. Той като че ли го мушна в цепеницата и внезапно тя се раздели на две. Дървото беше грижливо разрязано с трион през средата и там бе издълбана кухина. Именно от нея Поаро извади малката китайска дървена кутийка.

— Добре измислено! — извиках аз, забравил за миг, че трябва да пазя тишина.

— По-тихо, Хейстингс! — съмри ме Поаро. — Не повишавайте толкова гласа си. Хайде да си вървим, преди да се е развиделило.

Като пъхна кутийката в джоба си, Поаро изскочи леко от сандъка за въглища, изчисти се колкото можа и напуснахме къщата по същия начин, по който влязохме в нея, след което бързо се отправихме към Лондон.

— Що за необичайно място! — възмутих се аз. — Всеки би могъл да изгори цепеницата.

— През юли ли, Хейстингс? А тя беше и на дъното на қупчината — много изобретателно скривалище. О, ето едно такси! Да поемаме към къщи, да се измием и да се отдадем на освежителен сън.

След вълнуващата нощ аз спах до късно. Когато най-сетне се дотърих до всекидневната малко преди един часа, видях с изненада Поаро, облегнал гръб в едно кресло, с китайската кутийка, отворена до него, спокойно да чете писмото, което беше извадил от нея.

Той ми се усмихна топло и потупа листа, който държеше в ръка.

— Лейди Милисънт има право — каза той. — Дукът никога не би прости за това писмо! То съдържа някои от най-екстравагантните термини за изразяване на чувства, които съм срещал.

— Поаро — възразих аз с леко възмущение, — не мисля, че трябва да четете писмото. Така не се прави.

— Но Еркюл Поаро го прави — отвърна невъзмутимо приятелят ми.

— И още нещо — казах аз. — Не мисля, че използването на официалната карта на Джап вчера е в съответствие с правилата на играта.

— Но аз не играя никаква игра, Хейстингс. Аз разследвам случай.

Повдигнах рамене. Явно почтеността не можеше да послужи за довод пред Поаро.

— Чувам стъпки по стълбите — рече Поаро. — Това трябва да е лейди Милисънт.

Нашата хубава клиентка влезе с напрегнат израз на лицето, който се промени с радостен, щом видя писмото и кутийката в ръцете на Поаро.

— О, мосю Поаро. Колко прекрасно от ваша страна! Как успяхте да постигнете това?

— С доста осъдителни методи, милейди. Но мистър Лавингтън няма да ме подведе под отговорност. Това е вашето писмо, нали?

Тя се вгледа в писмото.

— Да. О, как да ви се отблагодаря! Вие сте чудесен, просто чудесен! Къде беше скрито то?

Поаро ѝ каза.

— Колко умно от ваша страна! — Тя взе малката кутийка от масата. — Ще си я запазя за спомен.

— Надявах се, милейди, че ще mi позволите да я задържа за себе си — също за спомен.

— Аз ще ви изпратя по-хубав сувенир от този — в деня на моята сватба. Няма да бъда неблагодарна към вас, мосю Поаро.

— Удоволствието, че ви направих услуга, ще бъде за мен по-ценено от чек — затова mi позволете да задържа кутийката.

— О, не, мосю Поаро, аз просто трябва да взема това! — извика лейди Милисънт със смях.

Тя протегна ръка да вземе кутийката, но Поаро беше по-бърз. Ръката му стисна здраво кутийката.

— А аз пък мисля обратното. — Гласът му се беше променил.

— Какво значи това? — Гласът на клиентката ни като че беше станал по-разък.

— Поне mi позволете да извадя и останалото съдържание на кутийката. Вие забелязахте, че кутийка е с двойно дъно. В горната ѝ половина беше компрометиращото писмо, а в долната...

Той направи умело движение, а после протегна ръката си. В дланта му имаше четири големи блестящи диаманта и два едри млечнобели бисера.

— Скъпоценностите, откраднати на „Бонд Стрийт“ онзи ден, предполагам — измърмори Поаро. — Джап ще ни каже точно.

За мое пълно изумление Джап се появи откъм спалнята на Поаро.

— Ваш стар познат, струва mi се — каза учтиво Поаро на лейди Милисънт.

— Спипаха ме, Господи! — каза лейди Милисънт с напълно променено държание. — Ах, вие, ловък стар дяволе! — И изгледа Поаро почти с нежно преклонение.

— Е, драга ми Гърти — изрече Джап, — този път играта свърши, нали? Не се надявах да се видим тъй скоро! Хванахме и приятелчето ти, онзи господинчо, който се представи завчера под името Лавингтън. Колкото до самия Лавингтън, наричан още Кроукър, както и Рийд, питам се кой ли от бандата му заби ножа оня ден в Холандия? Мислила си, че е взел плячката със себе си, нали? Но не. Добре те е заблудил — крил я е в къщата си. Пратила си двама души да ги търсят, а после си хванала мосю Поаро и той с учудващ късмет е намерил бижутата.

— Много обичате да приказвате, нали? — каза бившата лейди Милисънт. — Успокойте се сега. Аз ще си отида кротко. Не можете да ми кажете, че не съм идеалната дама. Сбогом на всички!

— Обувките ѝ я издадоха — каза Поаро унесено, докато аз още не се бях съвзел. — След известни проучвания на вашата английска нация установих, че една дама от висшето общество винаги е много стриктна по отношение на своите обувки. Дрехите ѝ може да не са съвсем нови, но винаги ще бъде с безупречни обувки. А тази лейди Милисънт носеше елегантни, скъпи дрехи, докато обувките ѝ бяха евтини. Съществува много малка вероятност да сме видели истинската лейди Милисънт — била е за кратко време в Лондон, а това момиче имаше известна повърхностна прилика, която е достатъчна, за да заблуди на пръв поглед. Както обаче казах, отначало обувките събудиха подозренията ми, а после нейната история... и воала ѝ — е, те бяха малко мелодраматични, нали? Китайската кутийка с мнимото компрометиращо писмо в горната си част изглежда е била известна на цялата банда, но цепеницата е безспорно идея на покойния мистър Лавингтън. *Eh, par exemple*^[6] Хейстингс, мисля, че няма отново да засегнете достойнството ми, както направихте вчера с думите, че съм бил неизвестен в криминалния свят. *Ma foi*, те дори ме ангажират, когато не могат да се справят сами!

[1] Няма финес, само дързост! (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Я виж! (фр.) — Б.пр. ↑

[3] Накрая (фр.) — Б.пр. ↑

[4] Напред (фр.) — Б.пр. ↑

[5] Скривалището (фр.) — Б.пр. ↑

[6] Например (фр.) — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.